

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.

Concure, inserțiuni și taxe de abonament se simit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 286.

Nr. 3071/1916.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad. Cu internat și drept de publicitate.

Se aduce la cunoștința onoratului public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1916—1917 se vor face în zilele de 19—23 august (1—5 septembrie) a. c. în localitatea școlii (strada Teleky).

Pentru acest an școlar, în vederea scumpetei tot mai mari, taxa de întreținere în internat s'a stabilit cu 850 cor. și se plătește anticipativ în 4 rate de câte 212 cor. și 50 fil. anume: la 1 septembrie, 1 noiembrie, 1 februarie și 1 aprilie, la Administrația casei consistoriale în persoană sau cu posta. Didactrul școlar pentru elevele interne este de 50 cor. la an și se plătește la direcțiunea școlii în 4 rate de câte 12 cor. 50 fil. și anume în 1 sept., 1 noiembrie, 1 februarie și 1 aprilie.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea recerută pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația rămână, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: dejun, prânz (3 plesse), ugină și cină.

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie.

Afară de taxa de întreținere și de didactru elevele interne mai au a solvi 10 cor. ca taxă medicală (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi, în caz de lipsă, îngrijire medicală și medicamente.

Pentru instrucția de pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (de 3 ori pe săptămână câte 1/2 oră), sau 18 cor. (de 3 ori la săptămână câte 1 oră întreagă).

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să dovedească plățirea ratei prime din taxa de întreținere.

Elevele externe vor plăti didactru de 80 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale de câte 20 cor. și anume rata I la înscrierea din sept., rata a II-a la 1 noiembrie, rata a III-a în 1 februarie și rata a IV-a la 1 aprilie, deosemena la direcțiunea școlii.

Atât elevele externe, cât și celea interne vor plăti la înscriere încă următoarele taxe: 2 cor. taxă de înscriere, 12 cor. taxă pentru fondul regnicolar de penziune, 2 cor. pentru biblioteca școlară și 2 coroane pentru anuar.

Afară de taxa pentru întreținerea în internat, toate celelalte taxe se plătesc la direcțiunea școlii. Tot la direcțiunea școlii se plătește lunar și anticipativ taxa de pian.

Elevele interne, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, fie absentarea mai lungă sau mai scurtă, vor avea să plătească întreaga taxă de întreținere, dar numai în cazul, când eleva respectivă, pe lângă toate că ar fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească întreaga taxă, care cade pe cvartalul în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve, cari dovedesc că au absolvat cu succes cel puțin 4 clase elementare ori în lipsă de certificat școlar, vor prestă examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasele premergătoare la vre-o școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc pe baza unui examen de primire în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire. Supunerea la examenul de primire e împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primadată la școală, au să producă: extras de botez (din matricula bisericească), atestat școlar din clasa precedentă și certificat da revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapumă cu 2 cearșafuri, 2 cearșafuri pentru pat și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacamuri: cuțit, furculiță, lingură și linguriță, 2 pahare (unul pentru beut și altul pentru dinți), 4 cârpe pentru șters lucrul, perie de cap, de dinți și de haine, piaptăn și foarfeci, 2 părechi de ghetă și 1 ploier.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu recerutele manuale și recvizite de învățământ și cu recvizitele de scris, de lucru de mână (și de muzică, cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune la mâna directoarei internatului o sumă oarecare de bani, despre cari se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părtinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformeii, care va fi modestă se vor lua la vremea sa dispozițiuni, ca să fie cât de ieftin și bună.

Prelegerile se vor începe în 24 august (6 sept.) și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, din ședința Consistorului gr.-or. român ca senat școlar, ținută în 30 iunie (13 iulie) 1916.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

Comitetele noastre parohiale.

Scopul bisericii ortodoxe creștine este după vestitul canonist Nicodim Milaș: să conformeze voia oamenilor voinței lui D-zeu, ca aceștia să cinstească pe Făcătorul lor, să se iubească unii pe alții, să se privească de frați între sine, ca unii ce poartă chipul lui D-zeu, să lucreze fieștecare pentru binele obștesc și prin viața lor pământeană să dobândească fericirea vecinică.¹⁾ Biserica ortodoxă are deci ca țintă să promoveze *moralitatea* fondată de Domnul nostru Isus Hristos între oameni și așa să-i facă părtași de fericirea vremelnică și vecinică. Criteriul și măsura a tuturor instituțiilor și acțiunilor din biserica creștină a noastră este moralitatea ce o pot produce acestea. Dacă vre-o parte a organizației bisericești nu poate îndeplini scopul principal al bisericii, atunci aceea este rea și necorespunzătoare, măcar de am ridică un al doilea turn babilonic din fraze și sofisme. Baza organizației noastre bisericești actuale este parohia, și aici ni-se pare nouă, că nu stau lucrurile în cea mai bună orânduială. Conform §§-lor 17 și 23 ai »Statutului organic«, conducerea parohiei în afară și în lăuntru zace în mâinile comitetului parohial. Deși e un lucru evident, ca lumina soarelui, că fără conducerea și munca preotului, abstrăgând dela cele câteva orașe, comitetele noastre parohiale ar fi incapabile să îndeplinească și măcar numai una din agendele sale, totuși puterea asupra parohiei este concentrată în mâna lor. Că din ce cauză nu a fost permis și nu e permis nici astăzi, ca învățătorul, care cunoaște așa de bine virtuțile și scăderile poporului, să fie membrul natural al comitetului parohial și că tot așa pentru ce sunt eschiși din comitet și deci dela faptica conducere a comunei bisericești, preoții și învățătorii unde sunt mai mulți de unul, întrebarea aceasta cerem să o deslege canoniștii bisericii noastre. De astădată nu voim să ne ocupăm mai pe larg cu structura comitetului parohial și se întrebăm unde se află acel drept canonic, care dă îndreptățirea să despoi pe preot de orice libertate de acțiune și să-l degradezi la un simplu funcționar, deși dânsul prin cultura sa specială și prin jurământul făcut pe trupul lui Hristos ne-ar da cea mai bună garanță asupra muncii pentru binele temporal și vecinic al parohienilor săi. Scopul nostru de astădată este numai să analizăm munca comitetelor noastre parohiale, dacă odată înaintașii noștri au crezut de bine să le acoarde așa mari drepturi. Că au desvoltat comitetele noastre parohiale *muncă negativă îmbelșugată* este un fapt incontestabil pentru

¹⁾ Nicodim Milaș: Morgenländisches Kirchenrecht, ed. II, p. 2.

ori și care creștin cu mintea sănătoasă, acum se vedem cum stăm cu munca pozitivă. Pentru că una din două, ori sunt membrii din comitetele noastre parohiale incapabili să-și îndeplinească datorințele și atunci noi suntem păcătoși, cari suferim starea aceasta, ori că D-lor sunt capabili și atunci trebuesc trași la răspundere pentru suferințele grele ale bisericii. Punctele 13 și 14 ale §. 23 din Statutul organic vecinic ne sună la ureche ca o ironie gravă a stărilor faptice: »Comitetul parohial are datorința a priveghea asupra religiosității și mormalității membrilor parohiali, precum și pentru desrădăcinarea datinilor stângace și a desfrânării prin mijloace morale și pedepse mai mici bisericești și a cere ajutorul protopresbiterului, iar la caz de necesitate al episcopului spre restaurarea religiosității și moralității (13). Tot comitetul parohial are datorința a apăra vaza și onoarea bisericii și a comunei parohiale în înțelesul legilor« (14). Oh Doamne! și ce se întâmplă în realitate membrilor din comitet nici prin gând nu le trece să se ocupe cu așa gânduri înalte. În cele mai multe comune bisericești de ale noastre la alegerea comitetului parohial nu interesele superioare ale bisericii sunt dădătoare de ton, ci îngusta și netrebnică politică țărăneasă dela sate. De apărarea vazei și onoarei bisericii nici vorbă nu poate fi, dintră, la alegeri de acestea nefericite se compromit mai dureros biserica și legea noastră, dănsule totdeauna au ca rezultat vre-o eăteva oi rătăcite. Și la urmă după multă zarvă și sfadă se aleg membrii în comitetul parohial oameni, cari cu ori și ce s'ar putea ocupă mai degrabă decât cu propagarea religiosității și a moralității de fți vine să strigi cu toată puterea pieptului cuvintele apostolului Pavel: »O Galateni fără de minte, cine va fermecat pe voi, ca să nu ascultați de adevăr, pe voi, în ochii căroră Isus Hristos a fost așa de viu închipuit, ca și cum ar fi fost crucificat între voi?« (Gal. c. 3). Va să zică comitetul parohial ar trebui să fie compus din oameni onești, religioși, activi, care se muncescă cu zel și cu dragoste pentru biserica strămoșească. Comitetul parohial ar trebui să fie modelul comunei bisericești, de aici ar trebui să isvorească toate pornirile bune și faptele frumoase. În realitate însă domnia în comitetul parohial este un măr de ceartă, care tulbură sufletele și răscolește patimile. Credem, că toți oamenii de bine sunt cu noi și susțin, că a sosit vremea, când nu ne mai putem jucă nici surtucarii, nici țarani de-a biserica. Confesiunile păgâne existente înainte de venirea lui Hristos s'au schimbat de pe azi pe mâne și ca să poată trăi au trebuit să facă concesiuni tuturor patimilor omenești, oamenii le-au iscodit, oamenii le-au format și

distrus. Legea creștină însă *nu* este opera oamenilor păcătoși, ci dânsa este descoperire D-zeească *morală*, morala ei nu cunoaște târguială ieftină cu nimenea. Biserica creștină cere supunere din partea credincioșilor ei și acolo unde dânsa e aplecată până la pământ și sdrențuită nu se mai poate numi cu tot dreptul biserică curată și neprihănită alui Hristos. Cerem deci cu insistență ca factorii noștri conducători să supuiе celei mai severe controale activitatea comitetelor parohiale. Să se controleze serios fieștecare comitet parohial, că intrucât își împlinеște datorințele luate asupra sa și în cazuri de lipsă mai bine să aruncăm afară de acolo pe badea Ioan și pe badea Nicolae, decât ca să suferim, ca mentalitatea lor netrebnică să inficizeze toată comuna. La rădăcină trebuie să facem rânduială, ca pomul să poată crește și înflori frumos. Fața satelor noastre sub raport religios-moral va fi dădătoare de ton în viața noastră bisericească, pentru că de aici nu se recrutează și creștinii mai luminați. Cu toată seriozitatea va trebui să facem poporul nostru atent la urmările grele ce urmează din purtarea lui păcătoasă față de biserică strămoșească. Zilnic va trebui să le predicăm surtucarilor și țărănilor noștri că bătaia lui D-zeu e inevitabilă pentru aceia cari se joacă cu biserică. Acolo unde creștinii încetul cu încetul să desvață a se mai apropiă cu evlavie și cu frica lui D-zeu de biserică, decăderea morală se lăfește în cercuri tot mai largi. Problema viitorului se desemnează tot mai clar înaintea ochilor noștri. Dacă biserică a acordat drepturi foarte mari credincioșilor săi, fără să cugete la consecvențe, e datoare să se îngrijească și de un corespunzător substrat cultural, fără de care drepturile duc totdeauna în mormânt. Poporul nostru are lipsă de multă foarte multă cultură și religiositate, dară noi în loc să-i oferim aceste izvoare de viață, ne mulțumim să-i dăm constituție, care îl încurcă și mai tare.

Rusticus.

Să mulțumim Domnului!

(Predică ocazională).

Iubiți creștini!

În toată duminica și sârbătoarea puteți auzi în decursul slujbei D-zeești frumoasă și evlavioasă invitare a preotului: *Să mulțămim Domnului!* Prin aceste cuvinte sf. biserică ne face băgători de seama la cea mai înaltă datorință a noastră față de bunul D-zeu. căruia avem să-i mulțumim toate. Soarele la alui D-zeu porunca răsare, împrăștie lumină și căldură peste pământ și apoi apune iarăși, îndemnându-ne după greaua muncă a zilei la odihna trupului și a sufletului nostru. Așișderea și ploaia, care cu soarele împreună dă putere de viață plantelor, iarăși dela D-zeu e trimisă pe pă-

mânt. Dară nu numai soarele și ploaia sunt dela D-zeu și prin acestea nutremântul nostru, ci însăși viața noastră este darul celui Atotputernic. Dacă tu iubite creștinule, orice chemare ai aveă, și-ai putut împlini munca zilei în pace și cu rezultat, lui D-zeu ai să-i mulțumești. Dacă tu și copiii tăi sunteți sănătoși, lui D-zeu aveți să-i aduceți rugăciune fierbinte de mulțumită. Dacă iubite creștine în casa ta e pace, bună-înțelegere și dacă averea ta prosperează din zi în zi, norocul acesta lui D-zeu ai să-l mulțumești. De câteori nu se întâmplă, că vin ca din senin pericole peste viața omului și peste averile lui. Într'un singur minut se pot nimici toate ale omului. În mâna lui D-zeu zace puterea de a potoli toate vifonițele trupești și sufletești. Prorocul Daniil în urma răutății dușmanilor săi a fost aruncat în groapa leilor flămânzi, dară fiarale sălbaticе în loc să-l fi sfășiat în bucăți, precum au așteptat oamenii să se întâmple, dincontră, au venit și au lins mânilе. Iată ce mare și miraculoasă este puterea lui D-zeu, care stăpânește ceriul și pământul.

Pentru toate acestea cu mare îngrijorare privesc la voi iubii mei creștini. Vă văd adeseori cu câtă ușurință și nepăsare intrați și eșiți din casa lui D-zeu, fără să se strecoare în sufletul vostru barem o undă de seriozitate, barem o rază de umilință creștinească. Voi mai degrabă sunteți gata să amenințați pe D-zeu decât să-l rugați și să-i mulțumiți pentru binefacerile Lui fără de număr.

Primăvara vine așa de pompoasă și ne înveselește inima cu miile ei de culori și mirosuri, vara și toamna ne umplu hambarele cu rodirile lor. Ce fericit e economul, când își vede lucrul câmpului terminat și roadele astrânse. Ce fericit e maestrul, după ce i-a reușit să-și vindă marfa cu preț bun. Ce fericit e cărturarul, care după multă muncă își vede scopul ajuns și e înălțat tot mai sus în considerarea oamenilor. Dară câți dintre economi, dintre măestri și dintre cărturari își mai aduc aminte să vină la sf. biserică, ca să mulțumească lui D-zeu pentru sporul și munca lor încununată cu izbândă? De tot puțini. Pe cei mai mulți oameni, izbânda în loc să-i ridice cătră D-zeu, li coboară mai în jos și li ferecă și mai tare în lanțurile patimilor. La ce ne-am mai minuna deci, că bunul D-zeu de multeori îi detrage pământului puterea de a mai rodi și trimite năcazuri grele peste acei oameni, cari trăesc în belșug și în fericire. Năcazurile și nevoile îi fac pe oameni să înțeleagă, că dânsii sunt neputincioși. În vremuri de amare suferințe, după ce omul caută mântuire în toate părțile și nu o află, la urmă înfrânt, își întoarce privirea spre ceriuri, simțind, că numai de sus poate veni *mila și ajutorul*.

Iubiții mei, voi nu așteptați, ca bunul D-zeu cu biciul suferințelor să vă întoarcă la biserică sa, ci ca niște creștini cugetători și smeriți, fiți totdeauna cu frica lui D-zeu și nu înțrelăsați să aduceți cu suflet curat în toată duminica și sârbătoarea mulțumită lui D-zeu. Cine se dedă din cea mai fragedă vârstă să mulțumească lui D-zeu pentru fiecare bucatură de pâne, pentru fiecare zi pacinică și fericită, acela va află har la D-zeu și păcatul urît, care se chiamă sumeție, nici când nu va răsări în inima lui. Celce crede, că toate bunătățile pământesti vin dela bunul D-zeu, în sufletul aceluia nu poate prinde rădăcini nici *ura*, nici *lăcomia*, păcatele urite, cari îl fac pe om nefericit, aibe acesta toate comorile lumii. Pace și liniște se sălăș-luește în inima celui ce totdeauna se gândește la D-zeu și se încrede în El. Omul care se învață să mulțumească lui D-zeu, pune temeiul cel mai sigur și ne-

răsturnabil averii și fericirii sale. Cine îl uită pe D-zeu și D-zeu își uită de el. Că ce sentiment prea frumos și isvor îmbelșugat a toate bunătățile este mulțumita către D-zeu, ne-o arată însăși sf. Scriptură. Domnul nostru Isus Hristos ne-a dat cele mai frumoase exemple de mulțumită către Tatăl cel ceresc. Înaintea fieștecărei minuni se îndreptează către ceriuri îi aduce mulțumită ferbinte Tatălui său ceresc pentru bunătatea aceluia cea mare. La mulțumită către D-zeu ne îndeamnă toți apostolii și sfinții martiri ai bisericii noastre. Un părinte pe pământ, atunci se simte mai fericit, când fiii săi îi mulțumesc pentru toate ostenele sale, așa și Părintele cel corespunde, atunci simte mai mare bucurie, când fiii săi oamenii, vin la sf. biserică și îi aduc rugăciuni ferbinți de mulțumită. Mulțumind lui D-zeu pentru binefacerile sale, îi câștigăm în măsură tot mai mare iubirea Sa, prin care putem dobândi fericirea vremelnică și vecinică. Pentru aceasta ne îndeamnă sf. biserică în toată duminica și sărbătoarea zicând: Să mulțumim Domnului! Maica noastră biserică dorește ca prin mulțumitele noastre fierbinți să dobândim iubirea lui D-zeu și așa să ne facem părtași de fericirea acestei lumi și celeilalte. Veniți deci iubiiții mei credincioși că toată seriozitatea și smerenia la sf. biserică și mulțumiți lui D-zeu pentru nenumăratele sale bunătăți acum și pururea și în veci vecilor Amin.

Tit.

Nr. 2351/1916.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în institutul nostru teologic din Arad, pe anul școlar 1916/17, au să fie înaintate subscrisului Consistor cel mult până la 2/15 august 1916, instruite cu:

1. Atestat de botez dela parohie, stradat în timpul cel mai recent.

2. Testimoniul școlar, prin care se dovedește că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.

3. Atestat de moralitate, dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protopresbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Dacă petentul dela absolvirea școalelor medii s'ar fi dedicat altei carieri, ori a avut alta ocupațiune, atunci prin atestat dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de concernentul protopresbiter, are să dovedească ocupațiunea și timpul petrecut dela ultima frecvența școlară până în timpul de față.

6. Certificat dela Comisiunea de asentare, spre dovedirea, dacă cu ocaziunea asentării s'a aflat apt ori nu pentru serviciul militar.

7. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, ori cu atestat de paupertate.

8. Petenții sunt avizați a scrie corect și legibil locul ubicațiunii și posta ultimă, apoi să

alătore și mărci postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată. Arad, la 9/22 maiu 1916.

*Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.*

Nr. 10 E. G. B.

Aviz.

Stipendiștii fundațiunii »Elena Ghiba Birta«, prin aceasta sunt provocați, ca până în 18/31 iulie să-și prezinte la subscrisul comitet administrativ, testimoniile dela finea anului școlar es-pirat, — la din contră pe viitor li-se vor sistă stipendiile.

**Comitetul administrativ al fundațiunii
„Elena Ghiba Birta“.**

Academia Română.

Institutul Otteteleşanu.

Publicațiune.

1916.

1. Cu începerea viitorului an școlar 1916—17 se vor primi douăzeci eleve în Institutul de fete dela Mă-gurele (Ilfov), fundat de Ioan Otteteleşanu și înființat de Academia Română, cărora li-se vor da, conform dispozițiunii testamentare a răposatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unei „bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux“.

CertIFICATELE de absolvire ce se vor liberă elevelor la terminarea studiilor nu vor da dreptul la ocupa-rea nici unei funcțiuni publice.

2. În tot timpul studiilor de 5 ani, elevele vor avea întreținerea în Institut și nu vor putea părăsi școala până la terminarea studiilor, afară de cazuri de forță majoră.

3. Sunt admise în Institut copile născute din pă-rinți români, pe deplin sănătoase, cari până la 20 august 1916 au împlinit 13, dar încă nu 15 ani, au pregătirea ce se dă în școalele primare din România și au obți-nut la terminarea cursului primar cel puțin media 7,50. Candidatele cu clase secundare au să prezinte certifi-catele de clase secundare, având media cel puțin 6,50.

4. Nu se admit dispenze de nici un fel.

5. A doua soră nu poate fi admisă în Institut, decât numai după trecerea a cel puțin trei ani dela absolvirea celei dintâi.

6. Părinții elevelor primite în Institut nu pot să-și ia ficele în familie decât pe cele din clasele I și III în vacanța mare, iar pe cele din clasele II și IV în vacanța Paștilor. Direcțiunea își rezervă totuși dreptul de a hotărî cari din eleve se pot bucura de vacanțe în familie.

7. Părinții aspiranților ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită la Academia Română — până la 20 august 1916 — cererile de înscriere însoțite de:

- a) actul de naștere;
- b) actul de vaccină;

c) un act liberat de autoritatea comunală respectivă, în care, pe lângă naționalitate, se vor mai arăta: profesiunea părinților, starea lor materială, impozitele ce plătesc și numărul copiilor cu vârsta lor; în caz de vor fi funcționari sau pensionari, și cuantumul salariului sau pensiunii;

d) atestatul școlar despre terminarea claselor primare și alte certificate de studii.

8. Actul de sub litera c) trebuie să cuprindă toate datele cerute; în caz contrar, el se va înapoia cu celelalte acte și nu se va mai face înscrierea.

9. Comisiunea Fundațiunii Otteteleşanu, examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune ca concurențele, cari îndeplinesc condițiunile mai sus precizate, să fie supuse la un examen de primire, prin care se va constata gradul de pregătire în ceea ce privește cetirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni, geografia și istoria țărilor române.

10. Concurențele cari nu sunt din România se admit fără examen de primire, în virtutea atestatorilor obținute în școlile similare din patria lor, și au să trimită la Academia Română, tot până la 20 august stil vechiu, cererile însoțite de actele enumerate mai sus, de un atestat medical și de o fotografie a lor. Actele în limbi străine vor fi însoțite și de traducerea lor în românește. Lipsa fotografiei atrage după sine neînscirerea între candidați și înapoierea celorlalte acte.

11. Academia își rezervă însă dreptul de a face admiterea definitivă a copilelor din afară de Regat numai după ce ele vor fi examinate de medicul Institutului.

12. Examenul se vor începe în localul Academiei, luni la 12 septembrie 1916, ora 8 dimineața.

13. Cu începere dela 25 august, părinții pot ridică actele de naștere, de vaccină și de studii, cu cari au înscris copilele.

No. 1.150. — București, 9 iunie 1916.

Cronica bibliografică.

Directorul Virgil Onițiu. Suflul și activitatea lui, de Dr. Iosif Blaga. Cuprinde: Suflul și activitatea lui. 1. Virgil Onițiu ca tinăr. 2. Ca suflul omenesc. 3. Ca profesor. 4. Ca director. 5. Alte terene de activitate.

Anuarul școlii civile de fete cu internat și drept de publicitate a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. Cuprinde: Știri din anul școlar 1915/16.

Anuarul XXXII al Institutului pedagogic-teol. al arhidiecezei ort române transilvane. Cuprinde: 1. Fantazia Manifestarea ei și însemnătatea ei pedagogică, de E. Todoran. 2. Știri școlare și cronica Institutului.

Anuarul instit. pedagogic-teol. ortodox român din Arad. 1. Cuprinde: Cronica școlară. 2. Normativ pentru organizarea învățământului practic în școala normală (Institutul pedagogic) gr.-or. român din Arad.

Concursuri.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc al II-lea, nou înființat, din comuna Bratca, ppbiteratul Peștesului, se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

1. Bani gata, dela comuna bisericească, 100 cor.
2. Locuință liberă, două odăi, culină și 200 stăngeni pătrați pentru grădina de legume, sau la dorința comitetului parohial, bani de cvartir pentru clasa, de care este decretată sau se va decretă stațiunea învățătorescă din Bratca.

3. Spese de conferință 10 cor.

4. Scripturistica școlară 5 cor.

5. Pentru curățitul, adusul apei și făcutul focului, în sala de învățământ, se va îngriji alesul, pentru care va primi o remunerațiune de 20 cor.

6. Pentru încălzitul salei de învățământ va primi trei (3) stăngeni de lemne.

Acestea emolumente le va da epitropia parohială, iar competențele dela această sumă în sus, ca întregire de salariu, se vor cere dela stat.

Dela înmormântări va primi stolele îndatinate.

Alesul învățător va avea să instrueze elevii din clasa designată de comitetul parohial, precum și pe cei de repetiție la timpul său; va avea să instrueze în cântările bis. și să conducă la biserică în dumineci și sărbători pe toți școlarii și să conducă strana regulat.

Reflectanții sunt poștiți să-și înainteze cererile de concurs adresate comitetului parohial din Bratca, în termenul statutelor, Preaonoratului Oficiu ppbiteral al tractului Peștes în M.-Telegd, ajustate conform regulamentului, având a se prezenta cu știrea protopopului tractual în vre-o duminică ori sărbătoare, în s. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial din Bratca, ținută la 19 v. (2 iulie n.) 1916.

Stefan Domocoș

paroh, preș. com. par.

În conțelegere cu mine: Alexandru Munteanu, protopresbiter, inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului cantoral-învățătoresc dela școala confesională din Răbăgani, protopresbiteratul Beiuș, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în foaia oficioasă, pe lângă următorul salariu:

1. În număr 600 cor., solviți anticipative în rate treilunare de comuna bisericească;

2. Venitul cantoral 40 coroane;

3. Cvartir corăspunzător cu grădina;

4. Ajutor de stat, încuviințat cu Nr. 109.533/1914.

Recursele ajustate regulamentar se vor înainta oficiului protopresbiteral din Beiuș, iar recurenții se vor prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în s. biserică din Răbăgani, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu Moise Popoviciu, adm. ppesc.

—□—

1—3

Nr. 70 F. G. 1916.

Pentru conferirea de burse din Fundațiunea Gozdu pe anul școlar 1916/1917, la universități, facultăți, școale superioare, școale militare și școale medii, se publică următorul concurs:

1. Conculentul să documenteze cu documete originale sau autenticate de notarul public:

a). că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe-gr.-or. române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului concernent, că și de prezent aparține bisericii gr.-orientale române;

b). că studiază cu succes bun la vre-un institut public de învățământ din patrie, — spre care scop stundenții dela școalele medii să presinte atestatul despre anul școlar 1915/1916, iar cei dela facultăți și universități, indicile despre toate semestrele ascultate până acuma;

c). că averea proprie și a părinților nu e de ajuns să acopere toate cheltuielile împreunate cu studiul, — spre care scop să producă atestat dela direcția politică concernentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie subscris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot, ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris de protopopul concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, să producă atestat oficios despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arate în petițiune specialitatea la care, și locul, unde voiește să continue studiile, precum și aceea dacă folosește și altă bursă.

4. Bursele pentru străinătate se acoardă numai pe lângă condiția obținerii concesiunii ministeriale.

5. Petițiunea instruată cu toate documentele sus-amintite, este a. se aresa Reprezentanței Fundațiunii lui Gozdu (Nagyszeben, Fleischer-gasse 45). până la 23 Iulie (5 August) a. c.

6. Toți bursierii actuali sunt poftiți, ca până la 2/15 Iulie a. c. să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1915/1916, căci altcum li se va sista bursa, respective ajutorul cerut.

Bursierii aflători în serviciu militar sunt vizați să producă pe lângă indexul despre semestrele ascultate până acum, — și atestat de serviciu dela autoritatea militară concernentă despre timpul petrecut la armată.

7. Petițiunile defectos instruate, sau sosite după termen, nu vor fi considerate.

8. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este ai se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Sibiiu, 9/22 Iunie 1916.

Prezidiul reprezentanței.

Pentru îndeplinirea postului de învățător vacant la școala confesională gr.-ort. rom. din **F. Bator** (tractul Tinca:) să publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentela sunt următoarele:

1. Salariul prescriș de art. de lege XVI. 1913 din care suma de 290 cor. să solvește dela stat fiind votat sub Nr. 105.965/1911 iar restul dela parohie.

2. Pentru conferințe 20 cor. pentru scripturistica 10 coroane.

3. Cuartir corespunzător constător din 2 chili, culină și cămară.

De curățitul salei de învățământ atât în intern cât și ecstern, apoi de curățitul întregului edificiu școlar, precum și de încălzitul salei de învățământ să îngrijește comuna diseriească.

Reflectanții sun poftiți a-și înainta recursese pro-văzute cu documentele de lipsă, oficiului protopopes al Tinței cu sediul în Micherechiu (Méhkerék, Bihar m.) și a se prezenta în vre-o duminică în biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului par. din F. Bator tinută la 1/14 Maiu 1916.

Petru Medesan
preot președinte

George Pogon
notar com. par.

În conțelegere cu: *Nicolaiu Roxin* ppop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea a unei stațiuni învățătorești-cantorale din **Pilul-mare** (Nagypél) com. Arad, prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Salar învățătoresc-cantorale conform legii în vigoare a statului, solvit de parohie. În acest salar se compută și usufructul pământului fundațional „Floarea Gurbădan“ în estenziune de 5¹⁸⁸¹/₁₆₀₀ jug cat. pământ arător și 1⁴⁵⁴/₁₆₀₀ jug. cat. fânaș, computate acestea în 270 cor. anual după detragerea dărilor. 2) Locuinșă corespunzătoare cu grădină de legume. 3) Pentru participare la conferințe 50 cor. 4) Pentru scripturistica 20 cor. 5) Pentru măturatul și facerea focului în școală 48 cor. 6) Pentru adusul apei de beut la școală 50 cor. 7) Pentru încălzirea salei de învățământ 16 m³ de lemne. 8) Dela mormântări unde va participa: 2 cor. dela cele mari; 1 cor dela cele mici, și dela parastase.

Recursele sunt a se ajustă cu: 1) carte de botez. 2) Atestat școlar despre pregătirea anterioară. 3) Diplomă de învățător. 4) Atestat de apartinență. 5) Atestat de serviciu. 6) Declarație, că la 1 septembrie a. c. ce salar învățătoresc îi compete după lege. — Recursele adresate comitetului parohial sunt a se subșterne P. O. D. Dr. Dimitrie Barbu protopop, inspector de școale în Chișineu (Kisjenő).

Reflectanții au a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a cântă și spre a fi cunoscuți. Conducătorii de cor vor avea preferință.

Pilul-mare, din ședința comitetului par. dela 19 mai (1 Iunie) 1916.

Ioan Goldiș
președinte.

Ioan Jurca
notar.

În conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopop insp. de școale.

—□—

2—3

Pe baza ord. Veneratului Consistor orădan Nr. 671/B. 1916, prin aceasta se publică a două oară concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în org. of. „Biserica și Școala“, pentru îndeplinirea parohiei de cl. a II **Vărășeni**, din tractul Beiuș, pe lângă următoarele emolumente:

1. Pământ parohial, cu cimitere cu tot, de 18 cubule, după care, darea are să o achite preotul. 2. Câte o zi de lucru cu jugul, ori cu brațele, acolo, unde nu sunt vite de tras. 3. Stoalele îndatinate. 4. Intregirea inferioară a dotațiunei dela stat. 5. De locuință se va îngriji cel ales.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și înainta recursese, ajustate cu documentele recerute și cu atestat despre eventualul serviciu prestat și adresate comitetului parohial din Aărășeni oficiului protopresbiteral în Beiuș, iar în vre-o Duminică, ori sârbătoare, cu observarea §-lui 33 din regulamentul pentru parohii, sunt poftiți a se preventă în sf. biserică din Vărășeni, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Moise Popoviciu* adm. ppsc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățătorești-cantorale dela școala gr. or. română din **Sititelec** pprezbiteratul Tinca cu termen de alegere **30 de zile** dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune: 1. În bani gata 600 cor. 2. Stoale cantorale 40 cor.

Reflectanții la acest post recursele lor ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial să le substearnă protopopului Nicolae Roxin în Micherechiu și să se prezenteze în biserică spre ași arată desteritatea în cele rituale.

Dat în ședința comitetului parohial ținută la 12/25 iunie 1916 în Sititelec.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protopop inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala conf. a 2-a de nou înființată în comuna bisericească gr. or. rom. din **Roit**, protopopiatul Tincei, com. Bihar se escrie concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumintele sunt:

1. Locuință liberă în natură în edificiul școlii cu grădina.

2. Bani 100 cor. dela comuna bisericească.

3. Întregire și adause pela Stat conform art. de leg. XVI. 1913 pe baza rescriptului înaltului Ministru de culte și instrucțiune publică sub Nr. 39293—1914

4. Diurne la conferință.

5. Stoală dela mort mare 2 cor. dela mic 1 cor. perândat cu învățătorului dela școala I-a.

De curățirea și încălzirea școlii se va îngriji comuna bisericească.

Alesul va fi obligat a instrui elevii sei din obiectele prescise și cântările bisericești ai conduce regulat sa sfta biserică în dumineci și sărbători a conduce strana stângă, și a ține școala de repetiție. Vor fi preferiți cari ar înființa cor bisericesc pe lângă remunerațiune deosebită.

Recursele ajustate conform regulamentului în vigoare, adresate comitetului parohial au a se înainta P. O. oficiu protopopesc în Méhkerék, având recurenții termenul concursual a se prezenta în sfta biserică, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr. or. rom. din **Roit**, la 26 iunie (9 iul.) 1916.

Iosif Nagy
preot, președinte.

Flore I. Luncan
notar.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* ppop-inspector.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Ursad** cu filiile **Pocluse** și **Hodișel** pe clasa III să publică concurs cu termen de **30 zile** de alegere dela prima publicare. Beneficiul constă din:

1. Pământ arătoriu de 16 jughere.

2. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă 30 litre cucuruz, dela **Hodișel** 1/2 măsură cucuruz de casă și câte 1 zi de lucru cu mâinile.

3. Stolele îndatinate.

4. Întregirea dotațiunei dela stat.

De locuință să va îngriji alesul preot.

Recurenți au a-și trimite petitele lor adresate comitetului parohial la subscrisul în Feketegörös, având a-so prezenta la sf. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în predicare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* ppop.

—□—

2—3

Pentru întregirea posturilor vacante învățătoresci din inspectoratul Beliului se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

1. **Călăce**, salar în bani 600 cor. și întregirea dela stat.

2. **Chișlaca**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

3. **Craiova**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

4. **Cărăseu**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

5. **Coroiu**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

6. **Dumbrăvița de codru**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

7. **Giriș F.**, salar în bani și naturalii 1100 cor. dela aceasta sumă e asigurată întregirea dela stat.

8. **Groși-Bărzești**, salar 600 cor. întregirea sub rezolvare.

9. **Mărăuș**, salar 600 cor. întreg. sub rezolvare.

10. **Binș-Sâmiclăuș**, salar 600 cor. întreg. dela stat.

11. **Șiad-Rogoz**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

12. **Șuplac**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

13. **Susag-Tâlmăciu**, salar 600 cor. întreg. dela stat.

14. **Tăpădău**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

15. **Ursad-Pocluse-Hodișel**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

16. **Urvișu de Binș**, salar 600 cor. întreg. dela stat.

La școlile acestea sunt locuințe acomodate și grădini de legume pentru învățători, cu stoalele cantoralii îndatinate.

Recurenții conform prescriș §. 58 din regulam. școlar au ași înainta suplicele adresate comitet. parohial, la subscrisul în Feketegyörös, având a-se prezenta la sf. ciseriei din comunele la cari refleatează pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și în cântare.

Pentru comitetele parohiale: *Petru Serbu* protopop.

—□—

2—3

Conform aprobării Vener. Consistoriu orădan Nr. 511. B. 1916 pentru îndeplinirea parohiei vacante **Archiș** de clasa III să publică concurs cu termen de alegere la **30 zile** dela prima publicare. Beneficiul e:

1. Pământ parohial de 10 holde catastrale.

2. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte o jumătate măsură de cucuruz.

3. Stoalele îndatinate și

4. Întregirea dotațiunei dela stat.

De locuință se va îngriji alesul preot.

Doritorii de a fi aleși au ași înainta recursele lor adresate comitetului parohial la of. protopopesc în Feketegyörös, iar pânădla alegere, să se prezinte la sf. biserică din **Archiș** spre a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în cuvântare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* protopop.

—□—

2—3

Pe baza aprobării Venerat. Consistoriu orădan de sub Nr. 513. B. 1916. pentru îndeplinirea vacantei parohiei de clasa II. **Cărăsău** se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare. Dotațiunea e:

1. Pământ parohial de 5 cubule sămăntură.

2. Competință de pășunat și de pădure.

3. Un intravilan gol de 600□.

4. Bir preoțesc câte o măsură cereale dela fiecare număr de casă.

5. Stoalele îndatinate.

7. Întregirea dotațiunei dela stat.

7. Arănda casei pentru preot o va plăti comuna bisericească.

Reflectanții la aceasta parohie să-și trimită recursele sale adresate comitetului parohial la subscrisul în Feketegyörös, având a-se prezenta la sf. biserică

pentru a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

2—3

Pentru postul de învățător-cantor dela școala conf. din **Miersig** se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare cu următorul salariu:

1. Locuință modernă cu grădină de legume.
2. Dela parohie 700 cor. în număr.
3. Stoaalele îndatinate.
4. Întregirea salariului peste 724 cor. votat dela stat.

Alesul are să paopună toate studiile obligate și să provadă canteratul, iar în caz de lipsă și catehizarea.

Recursele regulamentare se vor înainta pe calea oficiului protopopesc al tractului Tinca în Méhkerék, iar recurenții se vor prezenta în vre-o Duminică în biserica din Miersig, spre ași arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin*, protopresbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Suplac** de clasa II. amăsurat aprobării Ven. Consistor de sub Nr. 257 B. 1916 se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Pământ parohial de 4 $\frac{1}{2}$ cubule.
2. Competința de pășunat.
3. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte o măsură de cucuruz sfărmat.
4. Stolele îndatinate.
5. Pentru aceasta parohie e asigurat maximul întregirii dotațiunei dela stat.

De locuință se va îngriji alesul preot, carele va provedea și catehizarea școlariilor.

Recurenții la parohia aceasta, suplicele lor adresate comitet. parohial, le vor trimite la subscrisul în Feketegyörös, având a sa prezenta la sf. biserică, pentru a cânta, ori celebra și predică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

2—3

Conform cu decisiul *Ven. senat al fundațiunei Nicolae Zsiga* din Oradea-mare, se publică concurs pentru ocuparea a 2 (două) locuri vacante gratuite în internatul fundațiunei.

La acest beneficiu pot reflecta studenți români gr.-or., cari la 1 sept. n. a. c. vor fi înscriși și vor urma ca elevi ordinari la vre-o școală din loc, spre care scop rugările — ajustate cu: 1. Estras de botez (matricula bis), provăzut cu clauzula de acum a parohului local. 2. Testimoniu școlar de pe anul 1915/16. 3. Atestat de revaccinare. 4. Atestat de paupertate vidimat și de parohul local — au a se înainta până la 1/14 august a. c. inclusive, la subscrisul președinte — protopop tractual — în Oradea-mare.

Tot până la acest termen au a se înainta președintelui senatului rugările — cu atestatul ultim școlar — acelor școlari români gr.-or., cari pentru anul viitor școlar ar dori să fie primiți în internatul Zsigaiian cu taxă de întreținere, care în vederea scumpetei pentru anul școlar se fixează cu 800 cor. Această taxă, cu

consenzul președintelui, se poate solvi și în rate, însă are a se solvi taxa întreagă în anul școlar, fără pri-vire la timpul petrecut în internat. Elevii interniști au a se supune disciplinei internatului și primesc pe lângă pază bună, vipt, cvartir, luminat, încălzit, scaldă și spălat.

Afară de taxa fixată, fiecare elev are a solvi taxă medicală de 10 cor. anual. Elevii au a-și aduce haine de pat, de purtat și albituri în număr corespunzător.

Oradea-mare, din șed. senatului fundațional, ținută la 16/29 iunie 1916.

Andrei Horvath m. p.
protopop, preș. senatului.

Georgiu Papp m. p.
as. cons., notar

—□—

3—3

În urma încuviințării Veneratului Consistor e-parhial din Oradea-mare No. 571B1916 prin aceasta se publică concurs nou pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa I (primă) **B. Forău-Prisaca** din protoprezbiteratul Beiuș, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Casa parohială; 2. Pământ parohial arător de nouă cubule și fânațe de trei cubule; 3. Bir preoțesc dela fiecare casă o măsură (vică) de cucuruz sfărmat; 4. Stolele îndatinate; 5. zile de lucru cu mână pe an 100 sau una coroană de zuași; 6. întregirea dotațiunei dela stat.

Alesul e îndatorat a catehiza la școala elementară fără altă remunerație.

Cei ce doresc a reflecta la aceasta parohie sunt poftiți a-și înainta recursesle lor, ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parohial din B. Forău-Prisaca, oficiului protopopesc gr. orientala din Beiuș (Belényes) având a-se prezenta în vre-o Duminică ori vre-o sârbătoare, cu observarea §-lui 33 din „Regulamentul“ pentru parohii, la sf. biserică din B. Forău-Prisaca, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. ppsc.

—□—

3—3

Librăria diecezană Arad

(strada Deák Ferencz Nrul 35).

**Mare depozit în ornate și
recvizite bisericesti (mor-
mânturi, prapori, cădelnițe,
cruci, candel, potire, litier,
steluțe, miruitor, lingurițe,
discuri, còpii etc.)**

Prețuri moderate.

Serviciu prompt.